

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi teollisten investointien väliaikaisesta investointituesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki teollisten investointien väliaikaisesta investointituesta. Lain mukaan yrityksille maksettaisiin valtion varoista investointitukea vuonna 1994 toteutettavista teollisista investoinneista. Tuen suuruus olisi seitsemän prosenttia teolliseen tuotantoon käytettävän rakennuksen, koneen tai laitteen hankintamenosta. Edellytyksenä tu-

en saamiseksi olisi, että yritys käyttää siirtymä- tai investointivarausta investointikohteen hankintamenon kattamiseen. Investointituki olisi tuloverotuksessa verovapaata tuloa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Investoinnit ovat supistuneet viimeisen neljän vuoden ajan poikkeuksellisen voimakkaasti. Investointilama on johtunut ensi sijassa heikoista kysyntänäkymistä, mutta myös velkaongelmasta ja ajoittain korkeista koroista. Investoinnit ovat vajonneet 1960-luvun jälkipuoliskon tasolle, ja kansantalouden investointiaste on supistunut 15 prosenttiin. Suomen investointiaste oli vuonna 1993 yli neljänneksen alempi kuin OECD-maiden investointiaste keskimäärin.

Merkit investointien käynnistymisestä ovat vuoden 1994 alkaessa edelleen vähäisiä. Suomen Pankin joulukuussa 1993 julkaiseman investointikyselyn mukaan teollisuuden investointihankkeiden käynnistytminen on lykkäänymässä siitä huolimatta, että yleiset investointiedellytykset näyttäisivät olevan jo melko hyvät. Yritysten parantunut kilpailukyky ja kannattavuus sekä korkotason lasku ovat luoneet edellytykset uusien investointien käynnistymiselle. Ilman erityistoimia investointien mittavampi elpyminen näyttäisi kuitenkin olevan mahdollista aikaisintaan vuonna 1995.

Vallitsevassa tilanteessa investointien saaminen ripeästi liikkeelle olisi tehokkain tapa vauhdittaa talouden elpymistä ja työllisyyden parantumista. Tästä syystä hallitus on päättänyt ryhtyä tukemaan määräaikaisten erityistoin sellaisia investointihankkeita, jotka toteutuvat ainakin pääosin jo vuonna 1994. Toimenpiteillä pyritään samalla varmistamaan se, että talouden elpyminen ei millään tuotannonalalla tyrehy tuotantokapasiteetin puuttumiseen.

Investointien liikkeelle lähtöä on pyritty edistämään muun muassa myöntämällä tuotannollisista investoinneista väliaikaisia veronhuojenuksia. Laki tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista (462/93) tuli voimaan 28 päivänä toukokuuta 1993. Lain nojalla saadaan vuosina 1993 ja 1994 toteutettavista investoinneista tehdä verotuksessa kahdenkertaiset poistot elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaisiin säännönmukaisiin enimmäispoistoihin verrattuna. Poistomahdollisuuksien lisääminen tukee kuitenkin investointeja lähinnä vain sellaisissa yrityksissä, joiden tulos on positiivinen eikä yrityksellä ole verotuksessa vähennettäviä aikaisempien vuosien tappioita. Tämän vuoksi hallituksen talo-

uspoliittinen ministerivaliokunta on 22 päivänä joulukuuta 1993 päättänyt ehdottaa uusia toimenpiteitä sellaisten investointien käynnistämiseksi, jotka toteutuvat tai ainakin aloitetaan vuonna 1994. Tarve aientaa investointeja kohdistuu ensi sijassa teollisuuden investointeihin. Palvelujen puolella investointitarve ei ole merkittävä, sillä siellä kapasiteetin käyttöaste on jatkuvasti matala ja esimerkiksi liike- ja toimistotilaa on edelleen runsaasti vapaana.

Uutena toimenpiteenä ehdotetaan valtion varoista maksettavan investointituen käyttöönottoa. Tuki koskisi vuonna 1994 toteutettavia teollisia investointeja. Maksettavan tuen suuruus olisi seitsemän prosenttia vuoden 1994 aikana kertyvistä investointimenoista. Tuen maksamisen tarkoituksena ei ole valtion osallistuminen investoinnin hankintamenon kattamiseen, vaan väliaikaisesti kannustaa investointeihin ryhtymistä. Valittu tukiprosentti on mitoitettu siten, että se vastaa yritykselle lopullisena kannustimena annettavan tuen määrää. Tästä syystä investointituki ehdotetaan säädettäväksi käytössä olevista muista julkisista varoista myönnettävistä yritystuista poiketen verovapaaksi tuloverotuksessa.

Edellytyksenä investointituen saamiselle olisi, että yritys käyttää investoinnin hankintamenon kattamiseen elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1539/92) tarkoitettua siirtymävarausta tai toisijaisesti investointivarausta (1094/78) tarkoitettua investointivarausta. Siirtymävaraus saadaan muodostaa vuoden 1993 verotuksessa purkautuvista varasto- ja toimintavaroista. Muodostettavien siirtymävarausten määräksi arvioidaan teollisuudessa 15 miljardia markkaa ja teollisuuden investointivarausten määräksi vuoden 1993 lopussa 2 miljardia markkaa. Siirtymä- ja investointivaraukset on käytettävä investointien hankintamenon kattamiseen tai luettava veronalaiseksi tuloksi viimeistään vuonna 1997. Asettamalla varausten käyttö investointituen saamisen ehdoksi halutaan samalla edistää varausjärjestelmän purkamista.

Investointitukeen liittyvässä hakemusmenettelyssä ja tuen maksamisessa käytettäisiin verohallinnon organisaatiota. Hakemusten käsittely tapahtuisi pääasiassa vuodelta 1994 toimitettavan verotuksen yhteydessä. Menettely olisi tällöin hallinnollisesti yksinkertainen, sillä samassa yhteydessä voitaisiin todeta varausten käyttäminen investointikohteen hankintamenon kattamiseen laissa edellytetyllä tavalla.

Tuen maksaminen tapahtuisi verotuksen valmistuttua maksettavan tai palautettavan veron yhteydessä.

2. Esityksen vaikutukset

Yrityksille maksettavan investointituen määräksi arvioidaan 700 miljoonaa markkaa. Meno ajoittuu vuoden 1994 lopullisen verotuksen yhteyteen vuodelle 1995. Koska eräissä tapauksissa investointituen myöntäminen voi tapahtua vuoden 1995 verotuksen toimittamisen yhteydessä vuonna 1996, ehdotus saattaa aiheuttaa vähäisen kustannuksen valtiontaloudelle vielä vuonna 1996.

Ehdotuksen valtiontaloudellisia kokonaiskustannuksia arvioitaessa tulee investointitukea yrityksille maksettavasta määrästä vähentää varauskytkennästä johtuva tuloverojen lisääntyminen. Yrityksen käyttäessä siirtymä- tai investointivarausta investoinnin hankintamenon kattamiseen hankintamenoa ei vastaavalta osin saa vähentää poistoina verotuksessa. Poistomahdollisuuksien pienentymisestä johtuvaksi valtion verotulojen lisäykseksi arvioidaan 300 miljoonaa markkaa. Ehdotus johtaisi näin ollen arviolta 400 miljoonan markan valtiontaloudelliseen nettokustannukseen vuonna 1995. Poistomahdollisuuksien pienentyminen lisää vuonna 1995 muiden veronsaajien kuin valtion tuloverokertymää 200—300 miljoonalla markalla.

Pitkän aikavälin tarkastelussa varauskytkennästä julkiselle taloudelle aiheutuva verotuototvaikutus toteutuu varausten tuloutumisen ja verotuoton kasvun aikaistumisena 2—3 vuodella. Siten hyöty on luonteeltaan korkoetua ja on määrältään pitkällä aikavälillä pienempi kuin edellä esitetty vuonna 1995 odotettavissa oleva verotuoton lisäys.

Koska hakemusten käsittely ja investointituen maksaminen tapahtuisi verohallinnon organisaatiota käyttäen, esityksellä ei olisi organisatorisia vaikutuksia ja järjestelmästä aiheutuvat hallinnolliset kustannukset jäisivät vähäisiksi.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto kauppa- ja teollisuusministeriöltä.

4. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista ja velvoitteista

Euroopan talousalueesta tehty sopimus (ETA-sopimus) rajoittaa valtion tukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. ETA-sopimuksen 61 artiklan mukaan sopimuksen vastaista on tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa siltä osin kuin se vaikuttaa sopimusosapuolten väliseen kauppaan. Lähtökohtaiseen tukien kieltämiseen on kuitenkin useita poikkeuksia niin ETA-sopimuksessa kuin alemmanasteisessa normistossakin. Lisäksi Euroopan unionin piirissä tukien käyttö on ollut hyväksyttyä

monissa tapauksissa. Sopimuksen vastaisina tukina pidetään ensi sijassa yksittäisiin yrityksiin tai rajattuun yritysjoukkoon kohdistuvia tukia.

ETA-sopimuksen mukaan uudet tukiohjelmat on ilmoitettava EFTA:n valvontaviranomaiselle (ESA:lle) ennen niiden käyttöönottoa. Mikäli tukiohjelma täyttää ETA-sopimuksen määräykset, valvontaviranomainen hyväksyy tukiohjelman, ja tuki voidaan saattaa voimaan. Valvontaviranomainen voi myös vaatia tukiohjelmaa muutettavaksi. Investointituki ilmoitetaan ESA:lle hallituksen esityksen antamisen jälkeen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. *Lain tarkoitus.* Pykälästä ilmenee lain tarkoitus. Investointituen avulla pyritään edistämään investointien liikkeelle lähtöä ja erityisesti aikaistamaan jo melko käynnistysvalmiita teollisia investointeja.

2 §. *Investointituen saaja.* Investointitukea maksettaisiin hakemuksesta yritykselle, joka tekee vuonna 1994 laissa tarkoitetun teollisen investoinnin. Yrityksellä tarkoitetaan elinkeinoimintaa harjoittavaa yksityistä henkilöä ja oikeushenkilöä. Tuen piiriin kuuluvat siten yritysmuodosta riippumatta kaikki teollista toimintaa harjoittavat yritykset. Teollisuudella eli valmistuksella tarkoitetaan tilastokeskuksen vahvistaman toimialaluokituksen mukaisesti ensi sijassa epäorgaanisten tai orgaanisten aineiden mekaanista tai kemiallista muuntamista uusiksi tuotteiksi. Määritelmän mukaan myös tuotteiden kokoaminen (kokoanpano) luetaan teollisuustoimintaan. Pykälässä tarkoitettulla tehtaalla ja työpaikalla tarkoitetaan rakennusta, jossa teollista toimintaa harjoitetaan.

3 §. *Investointituen suuruus.* Investointituen määrä olisi 7 prosenttia tukeen oikeuttavan investoinnin hankintamenosta. Lain tarkoituksen kannalta ei ole perusteltua maksaa tukea markkamäärältään varsin pienistä kone- ja laitehankinnoista. Myös hallinnolliset syyt puoltavat hakemusten määrän rajoittamista silloin, kun maksettava tuki olisi vähäinen. Tästä

syystä yhteismäärältään alle 50 000 markan hankintojen perusteella ei maksettaisi investointitukea. Pienin maksettava tuen määrä olisi näin ollen 3 500 markkaa. Investointituki olisi verovapaata tuloa.

4 §. *Investointituen saamisen edellytykset.* Lain soveltamisala vastaa investoinneille asetettavien edellytysten osalta pääpiirteissään tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annetun lain soveltamisalaa. Lakia tulkittaessa voidaan näin ollen käyttää hyväksi mainitun lain samoin kuin vastaavien aikaisempien veronhuojennuslakien perusteella muodostunutta oikeuskäytäntöä.

Investointituen maksamisen edellytyksenä olisi, että teollisuusrakennuksen rakentaminen olisi aloitettu aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 1994. Kone- ja laitehankintojen perusteella maksettaisiin investointitukea, jos kone tai laite on hankittu ja otettu käyttöön kalenterivuoden 1994 aikana. Koska lain tarkoituksena on aikaansaada lisäinvestointeja vuodelle 1994, investointitukea ei maksettaisi sellaisista hankinnoista, joita koskeva tilaussopimus on tehty ennen tammikuun 1 päivää 1994.

Hankittavien koneiden ja laitteiden tulisi olla uusia, joten käytettyinä hankitut hyödykkeet eivät oikeuttaisi tuen saamiseen. Sekä rakennuksen että koneiden ja laitteiden tulisi olla hankittu käytettäväksi yrityksen omassa tuotantotoiminnassa. Tukea ei makseta edelleen luovutettaviksi tarkoitetuista eikä vuokratta-

vaksi hankittavista rakennuksista, koneista eikä laitteista.

Edellytyksenä investointituen saamiseksi olisi, että yritys käyttää investoinnin hankintameno kattamiseen siirtymävarausta. Toissijaisesti investoinnin hankintameno kattamiseen saadaan käyttää investointivarauslaissa tarkoitettua investointivarausta.

5 §. *Investointituki osasta rakennuksen hankintamenoa.* Jos 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu rakennus ei valmistu vuoden 1994 aikana, investointituki määräytyisi niiden menojen perusteella, joiden suorittamisvelvollisuus on syntynyt vuoden 1994 loppuun mennessä. Tukea maksettaisiin tällöin siitä osasta rakennuksen hankintamenoa, joka vastaa rakennuksen valmistusastetta vuoden 1994 päättyessä.

Mikäli rakennusta käytetään vain osittain teollisessa käytössä, investointituki suoritettaisiin teollista käyttöä vastaavasta osasta rakennuksen hankintamenoa. Tuen peruste vastaa tältä osin tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annettua laissa myönnetyn veronhuojennuksen soveltamisalaa.

Pääsäännön mukaan itse valmistetun hyödykkeen hankintamenoan luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta johtuvat muutuvat menot. Yritys on kuitenkin voinut vuodesta 1993 alkaen tietyn edellytyksin lukea valmistamiensa hyödykkeiden hankintamenoan muuttuvien menojen lisäksi myös osuuden hankintaan ja valmistukseen liittyvistä kiinteistä menoista. Jotta investointituki olisi saman suuruisen kaikilla siihen oikeutetuilla yrityksillä kirjanpidossa käytetystä laskentamenetelmästä riippumatta, investointituen perusteena käytettäisiin kaikissa tapauksissa muuttuvien menojen mukaan määräytyvää hankintamenoa.

6 §. *Rakentamisen aloittaminen.* Pykälä sisältää määritelmän siitä, milloin rakentaminen katsotaan aloitetuksi. Määritelmä vastaa tuotannollisten investointien väliaikaisesti korotetuista poistoista annettua laissa käytettyä määritelmää.

7 §. *Investointituen hakeminen.* Investointitukea koskevien hakemusten käsittelyssä ja tuen maksamisessa käytettäisiin verohallinnon organisaatiota. Tämä on tarkoituksenmukaista ensi sijassa siitä syystä, että tuen saaminen on sidottu verovuonna 1993 muodostettavien siirtymävarausten käyttämiseen. Samalla kun verotusta toimitettaessa tutkitaan, täyttääkö varauksen käyttökohte laissa asetetut vaatimukset, käsiteltäisiin myös investointitukea koske-

va hakemus. Investointituen myöntämiseen ei liittyisi harkintaa, vaan tuki myönnettäisiin aina, kun laissa määritellyt tuen saamisen edellytykset täyttyisivät.

Hakemus tuen saamiseksi osoitettaisiin sille vero toimistolle, jonka toimialueella on hakijan kotipaikka. Hakemus olisi tehtävä viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 1995, joka on useimmissa tapauksissa myös yrityksen vuotta 1994 koskevan vero ilmoituksen viimeinen antamispäivä. Siinä tapauksessa, että yrityksellä ei pääty tilikautta vuonna 1994 tai tukeen oikeuttava hankinta on tehty vuonna 1994 päättyneen tilikauden jälkeen, hakemusten käsittely siirtyisi vuoden 1995 verotuksen toimittamisen yhteyteen.

8 §. *Investointituen maksaminen.* Investointituki maksettaisiin verotuksen toimittamisen päätyttyä verohallinnon maksujärjestelmiä käyttäen. Edestakaisten maksusuoritusten välttämiseksi tuen maksaminen tapahtuisi siten, että investointituki lisättäisiin yritykselle verovuodelta 1994 palautettavien ennakko verojen määrään tai vastaavasti vähennettäisiin kannossa maksuunpantavasta määrästä. Koska avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö eivät ole erillisiä verovelvollisia, niille maksettavaan tukeen ei voitaisi yleensä soveltaa edellä tarkoitettua menettelyä, vaan tuki maksettaisiin suoraan yhtiölle. Tuen maksaminen voisi tällöinkin tapahtua ennakonpalautusten maksatusten yhteydessä.

9 §. *Takaisinperintä.* Pykälässä säädetään mahdollisuudesta periä investointituki takaisin silloin, kun tuen myöntäminen on perustunut olennaisesti vääriin tai puutteellisiin tietoihin. Väärien tai puutteellisten tietojen antamiseen liittyvistä rikosoikeudellisista seuraamuksista säädetään rikoslain 29 luvussa. Säännös on tarpeen erityisesti niitä tapauksia varten, joissa tuen myöntäminen väärin perustein tulee ilmi tukipäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Takaisinperintä olisi mahdollista myös silloin, kun yritys ei käyttäisi varasta investoinnin hankintameno kattamiseen, vaikka varauksen käyttäminen on tuen saamisen edellytyksenä. Varauksen käyttämistä ei esimerkiksi keskeneräisten rakennusinvestointien osalta voida kaikissa tapauksissa todeta vielä vuodelta 1994 toimitettavan verotuksen yhteydessä.

10 §. *Muutoksenhaku.* Investointitukipäätökseen tyytymätön yritys saisi hakea päätökseen muutosta noudattaen soveltuvin osin, mitä muutoksenhausta verotuslaissa säädetään. Va-

litusmenettelyn sitominen verotuksen muutoksenhakuun on tarpeen tuen ehtona olevan varauskytkennän vuoksi. Mikäli valitus koskee tuen ehtona olevan varauksen määrää, olisi tarkoituksenmukaista ratkaista asia samaa valitusmenettelyä käyttäen kuin varausta koskeva verovalitus.

Verotuksen muutoksenhakua koskevat säännökset sisältyvät verotuslain 6 lukuun. Tukipäätökseen haettaisiin muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta siten kuin verotuslain 92 §:ssä säädetään. Yrityksen olisi tehtävä oikaisuvaatimus viiden vuoden kuluessa verotusvuoden päättymisestä. Käytännössä valitusaika alkaisi siten tukipäätöstä seuraavan vuoden alusta. Valtion puolesta valitusoikeus olisi valtionasiamiehellä. Valtionasiamiehen olisi tehtävä oikaisuvaatimus kuuden kuukauden kuluessa verotusvuoden päättymisestä. Oikaisumenettely tekee mahdolliseksi tukipäätöksen nopean oikaisun silloin, kun päätös olisi erehdyksen tai muun syyn vuoksi ilmeisen lainvastainen.

Verotuksen oikaisuvaatimuksen johdosta tehtyyn päätökseen voitaisiin hakea muutosta valittamalla sen läänin lääninoikeuteen, jonka alueella on yrityksen kotikunta. Valitusaika olisi viisi vuotta sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona verotus on toimitettu. Koska kysymyksessä on määräaikainen erityislaki, jonka tarkoituksen toteutuminen saattaisi vaarantua valitusprosessin pitkittyessä, investointitukea koskevat valitukset tulisi käsitellä lääninoikeudessa kiireellisinä.

Pykälän 2 momentin mukaan lääninoikeuden päätökseen voitaisiin hakea muutosta korkeimpaan hallinto-oikeuteen tehtävällä valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää muutoksenhakuluvan. Valtion puolesta valitettaessa puhevaltaa käyttäisi tarkastusasiamies.

Koska muutoksenhakulupaa koskevat voimassa olevat verotuslain säännökset soveltuvat huonosti tukipäätöstä koskevan muutoksenhakuluvan perusteeksi, lainkohdassa säädetään erikseen muutoksenhakuluvan edellytyksistä. Säännökseen sisältyvät muutoksenhakuluvan saamisen edellytykset noudattavat samoja periaatteita, joita on ehdotettu verotuksen muutoksenhakujärjestelmän uudistamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 143/1993 vp).

Pykälän 4 momentissa säädetään muutoksenhausta 8 §:ssä tarkoitetuista tuen takaisinperintää koskevista päätöksistä. Valitusoikeus olisi tällöin ainoastaan tuen saaneella yrityksellä. Valitus lääninveroviraston päätöksestä tehtäisiin lääninoikeuteen ja lääninoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää muutoksenhakuluvan.

11 §. *Tarkemmat määräykset.* Pykälässä säädetään valtiovarainministeriön oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

12 §. *Lain voimaantulo.* Lakiehdotuksen 12 § sisältää voimaantulosäännöksen. Lakia sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa vuoden 1994 aikana tehtyihin investointeihin.

2. Voimaantulo

Ehdotetun lain tarkoituksena on kannustaa kuluvana vuonna toteutettaviin investointeihin. Tämän vuoksi laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

teollisten investointien väliaikaisesta investointituksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Teollisten investointien edistämiseksi maksetaan valtion varoista investointitukea siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Investointituen saaja

Investointituki maksetaan hakemuksesta kohtimaiselle elinkeinotoimintaa harjoittavalle luonnolliselle tai juridiselle henkilölle (*yritys*), joka vuonna 1994 rakentaa tai rakennuttaa tehtaana tai työpajana käytettävän rakennuksen (*teollisuusrakennus*) taikka hankkii uusia koneita tai laitteita käytettäväksi Suomessa harjoittamassaan teollisessa tuotantotoiminnassa.

3 §

Investointituen suuruus

Investointituen suuruus on 7 prosenttia tukeen oikeuttavan rakennuksen, koneen tai laitteen hankintamenosta.

Investointituki maksetaan, jos tukeen oikeuttavien investointien yhteismäärä on vähintään 50 000 markkaa.

Investointitukea ei lueta tuloverotuksessa veronalaiseksi tuloksi.

4 §

Investointituen saamisen edellytykset

Investointituen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) rakennuksen rakentaminen on aloitettu vuoden 1994 aikana ja rakennusta käytetään yrityksen harjoittamassa teollisessa tuotantotoiminnassa;

2) koneet tai laitteet on hankittu ja otettu käyttöön vuoden 1994 aikana ja niitä käytetään yrityksen harjoittamassa teollisessa tuotantotoiminnassa; ja

3) rakennuksen, koneen tai laitteen hankintamenon kattamiseen käytetään elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta an-

netun lain (1539/92) siirtymäsäännöksessä tarkoitettua siirtymävarausta tai, siltä osin kuin siirtymävarauksen määrä ei riitä hankintamenon kattamiseen, investointivarauslaissa (1094/78) tarkoitettua investointivarausta.

Koneet ja laitteet katsotaan hankituiksi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, jos ne on toimitettu vuoden 1994 aikana ja niitä koskeva tilaussopimus on tehty aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

Investointitukeen oikeuttavana hankintamenona pidetään sitä osaa rakennuksen, koneen tai laitteen hankintamenosta, joka kateetaan 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla varauksilla.

5 §

Investointituki osasta rakennuksen hankintamenoa

Jos 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu rakennus ei valmistu vuoden 1994 aikana, investointituki myönnetään siitä osasta rakennuksen hankintamenoa, jonka suoritusvelvollisuus on syntynyt vuoden 1994 aikana.

Jos rakennusta käytetään vain osittain teollisessa tuotantotoiminnassa, investointituki myönnetään teollista käyttöä vastaavasta osasta rakennuksen hankintamenoa.

Yrityksen itse rakentaman rakennuksen tai itse valmistaman koneen tai laitteen investointitukeen oikeuttavaan hankintamenuon luetaan hankinnasta ja valmistuksesta vuonna 1994 syntyneet muuttuvat menot.

6 §

Rakentamisen aloittaminen

Rakentamisella tarkoitetaan tässä laissa seläista rakennustoimenpiteiden suorittamista, joihin rakennuslain (370/58) mukaan on haettava uudisrakennuksen rakentamiseen oikeutava rakennuslupa.

Rakentaminen katsotaan aloitetuksi, jolleivät erityiset seikat muuta osoita, kun rakennuksen perustustyöt on aloitettu. Rakennuksen perustustöiksi ei tällöin katsota mahdollisia kaivu- tai louhintatöitä.

7 §

Investointituen hakeminen

Investointitukea koskevat asiat käsittelee se verotoimisto, jonka toimialueella tukea hakevalla yrityksellä on kotipaikka.

Investointitukea koskeva hakemus on jätettävä verotoimistolle viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 1995. Hakemuksessa on esitettävä selvitys tuen perusteena olevasta investoinnista ja varauksen käyttämisestä investoinnin hankintamenon kattamiseen. Hakemukset käsitellään vuoden 1994 verotuksen toimittamisen yhteydessä. Mikäli yrityksellä ei pääty tilikautta vuonna 1994 tai investointi on tehty vuonna 1994 päättäneen tilikauden jälkeen, hakemus tuen saamiseksi on tehtävä viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 1996 ja hakemus käsitellään vuoden 1995 verotuksen toimittamisen yhteydessä.

Investointituen myöntämisestä annetaan hakijalle erillinen päätös.

8 §

Investointituen maksaminen

Investointituen maksamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä verotuslaissa (482/58) ja veronkantolaissa (611/78) ennakonpalautuksesta säädetään. Investointituen käyttämisestä kannossa maksettavan lopullisen veron lyhentämiseen ja kuittaamisesta verojäämän suoritukseksi on soveltuvin osin voimassa, mitä veronkantolaissa veronkuittauksesta säädetään.

9 §

Takaisinperintä

Verotoimiston on määrättävä investointituki joko kokonaan tai osaksi maksettavaksi takaisin, jos tuen saaja on:

- 1) antanut tukea hakiessaan olennaisesti väärän tiedon;
- 2) salannut tuen myöntämiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja; tai
- 3) kieltäytynyt antamasta tuen valvontaa varten tarvittavia tietoja.

Takaisin maksettavalle investointituella on maksettava tuen maksamispäivästä lukien sen takaisinmaksupäivään asti vuotuista korkoa 16 prosenttia.

Tukea ei voida määrätä maksettavaksi takaisin sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut

tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemisestä.

Investointituen takaisinperinnässä noudatetaan soveltuvin osin veronkantolain veronkantoa ja perintää koskevia säännöksiä.

10 §

Muutoksenhaku

Yritys ja valtion puolesta valtionasiamies saavat hakea muutosta investointitukea koskevaan päätökseen verotuksen oikaisulautakunnalta ja oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen lääninoikeudelta noudattaen soveltuvin osin, mitä muutoksenhausta verotuslaissa säädetään. Valitus on käsiteltävä lääninoikeudessa kiireellisenä.

Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituslupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samantapaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle on tehtävä 60 päivän kuluessa lääninoikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tai päätöksen tehneelle lääninoikeudelle. Valtion puolesta valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on tarkastusasiamehellä.

Yritys saa hakea muutosta investointituen takaisinperintää koskevaan päätökseen lääninoikeudelta noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioista annetussa laissa (154/50) säädetään. Valitusajaksi on 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Lääninoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin 2 ja 3 momentissa säädetään.

11 §

Tarkemmat määräykset

Valtiovarainministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

12 §

Voimaantulo

Lakia sovelletaan vuonna 1994 toteutettaviin
teollisiin investointeihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.

Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*